

kadınların sesi

MART 1977
YIL : 2 SAYI : 20

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

8 MARTTA

MÜCADELE BAYRAĞIMIZI YÜKSELTELİM

8 MARTLAR NEYİ ANLATIR ?

Yıl 1857, 8 Mart günü Amerika'da giyim ve konfeksiyon işçisi kadınlar greve çıkıyor. Eşit İşe Eşit Ücret, 10 Saatlik iş günü için. Eli kanlı Amerikan parababaları cevap verdi kadın emekçilere, onlarca ölü ve yasaklamalarla.

Ama dünya işçi sınıfı ve emekçileri unutmadı bu günü. 8 Mart 1857, kadın emekçilerin bu ilk şanlı yiğit çıkışı unutulmadı. Ve tam 53 sene sonra bir başka ulustan savaşçı bir kadın, Clara Zetkin'in önerisi ile Sosyalist Kadınlar Kongresi, 8 Mart'ı Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kabul etti.

Yıl 1917, 8 Mart, Rus işçi kadınları karlı Petrograd yollarında yürüyor. Ekmek ve Özgürlük diye haykırıyorlar ve emekçi kadınların aktif katılımıyla dünyanın ilk işçi köylü devleti kuruluyor.

Böylesi şanlı bir geleneği vardır 8 Mart'ın. Kadın emekçiler dünyanın her yerinde bu geleneğe sahip çıkmışlardır. Bugün, Şili zindanlarında kutlanıyor 8 Mart, Filistin göçmen kamplarında, Angola'da, Küba'da, Vietnam'da, Sovyetler Birliği'nde, İngiltere vs. kısacası tüm dünya ülkelerinde ve yurdumuzda kutlanıyor 8 Mart. Bu yıl 8 Mart, derneğimizin tüm şubelerinde ve temsilciliklerinde kutlanıyor. Her yıl daha çok kişi katılıyor bu kutlama günlemelerine. Ve her yıl kadınlarımız, Dünya kadınlarının dayanışma ve savaşım gününe daha büyük bir coşku ve sevinçle katılıyorlar.

Bizler, 120. yılında 8 Mart'ın yiğit savaşçıları saygıyla anıyoruz, onların savaşımını bize önder oluyor. 8 Mart 1977 tüm kadınlarımıza kutlu olsun.

Faşizm her gün, evlatlarımızın ölümlerine basarak tirmanıyor. 8 Mart'a analar yüreklerinde evlat acısı ve faşizme karşı savaşımın öfkesiyle giriyor. Ve her zamankinden daha çok ana yüreğimizin acısı ile haykırıyoruz **EVLAT ACISINA SON.**

Hayat pahalılığı belimizi büküyor. Zamların ardı arkası kesilmiyor. Oysa fabrika-

da, tarlada, büroda çalışan emekçi kadınlarımız hâlâ düşük ücret alıyor. Oyleyse **EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET.**

Ağır silahlanma harcamalarının, ve evde ve işte sömürünün ikili yükü altında eziliyoruz. Oyleyse **SAVAŞSIZ VE SÖMÜRSÜZ BİR DÜNYA.**

ÇOCUKLARIMIZIN MUTLU GELECEĞİ VE HALKIMIZIN AYDINLIK GÖNLERİNİ KURMA SAVAŞIMINDA SAFLARIMIZI TUTALIM. 8 MART'DA SAVAŞMA AZMİMİZİ BİR KEZ DAHA gösterelim.

Yaşasın Dünya Kadınlarının Uluslararası Dayanışma ve savaşım günü 8 Mart.

Çocuklarımızı bu yıl da işe giderken bırakacağımız, ana okulu, kreş, yuva yok. Onlar ana sevgisinden ve eğitimden yoksun yetişiyor. Oyleyse **ÇALIŞMA HAYATI İLE ANALIK BAĞDAŞTIRILMALIDIR.**

FAŞİSTLER SAVULUN ANALAR GELİYOR!

BAŞYAZI

FAŞİZM - açlık zulüm yokluk ölüm

Kadın - erkek tüm emekçilerin, yurtseverlerin şu yaşadığımız günlerde mücadele etmeleri gereken bir düşmanı var, «Faşizm». Biz kadın emekçiler de bu ortak düşmanımızı çok iyi tanımak zorundayız. Çünkü bu düşman maskelidir. «Milliyetçilik, huzur, şükün» maskesiyle ortaya çıkan bu canavar gerçekte genç - yaşlı, kadın - erkek demeden tüm emekçilerin canına ve lokmasına düşmandır.

FAŞİZM NEDEN, NE ZAMAN ve NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Ülkemizin dört bir yanında işsizliğe, pahalılığa ve yok-

sulluğa karşı güçlü sesler yükseliyor. Artık bilinçlenmeye başlayan halkımız, egemen sınıfların her söylediğine, her vaadine inanmıyor. Aldatıldığını her geçen gün daha çok anlıyor. Suçun bu sömürü ve soygun düzeni, o suçlunun bir avuç yerli - yabancı soyguncu parababası olduğunu görüyor. Görmekle kalmıyor, gerçek Sendikalarda, ilerici derneklerde örgütleniyor. Soygun ve talan düzenine, soyguncu talancılara karşı, korunmak ve onlardan kurtulmak için örgütlü savaşım veriyor.

İşte bu durum bu gelişmeler parababalarının hiç işine

26 Şubat Cumartesi günü emekçi kadınlar, Evlat Acısına Son Verilmesi için, Evlatlarına Can Güvenliği İçin yürüdü. Faşizme Geçit Yok diye yürüdü. Kucaklarında bebeklerle, karında çocukları ile yürüdü. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne sınırlanmamaları için yürüdü. emekçi kadınlar.

26 Şubat günü İstanbul'da emekçi analar, kadınlar, genç kızlar faşizmin üstüne yürüdü. CHP İstanbul Kadın Kollarının düzenlediği ve İlerici Kadınların yığınsal olarak, katıldığı bu yürüyüşün önemi radyonun, televizyonun ve semaye basınıının

sessizliği ile geçiştirilemeyecek kadar büyüktür. Yurdumuzda ilk kez 20 bine yakın kadın faşizme karşı aynı saflarda birleş-

ti. Bir avuç bozguncu dışısında ilerici güçler arasında somut eylem birliği sağlandı. Faşizm anaların siperini aşamayacaktır.

"en güzel kumaşı biz dokur, biz giyemeyiz."

BAHÇEDE,
TARLADA,
FABRIKADA
MADENDE,
KISACA
EMEK
DENEN
HERŞEYDE
BİZİZ.

Biz emekçi, yani alın terini, göz ışığını satarak bunun karşılığında para alan adıyla sanıyla işçiyiz. Oluşturduğumuz sınıf ise işçi sınıfıdır.

Bizler çok güçlüyüz. Biz elektrik olur ışık, kalorifer olur ısı veririz. Biz sofrada yiyecek, en lüks moda evlerinde giyecek, kısaca hayatın kendisi, hayatın kaynağıyız.

En güzel kumaşı biz dokur, biz giyemeyiz. En güzel konuları biz yaparız, oturacak kulübe bulamayız.

Ürettiklerimizi, yaptıklarımızı vitrinlerde sergileriz. Bakın alınıyoruz; bize sadece çalışmayı yazmış, yaşamayı yasaklamış. Yok!.. Hayır!.. Böyle alın yazısı olmaz. Bu, doymak bilmeyen para babalarının yazısıdır. Bu yazıyı bize yazanlardan çok güçlüyüz. Bu yazıyı paçavra gibi yırtar atarız. Birlik olup, elele verince...

İşverenler toplanır bizim en doğal yaşam hakkımıza pazarlık yaparlar. Etin kilosu 50, peynirin kilosu 40, ekmeğin kilosunun 10 lira olduğu ül-

kemizde asgari ücret uygulamarlar 60 Lira... Yine bir takım oyun içinde oyunlarla vergi der kesilir, algı der kesilir, elimize bir kilo peynir parası geçer. En kötü oturacak kulübe etmez aylığımız. Yavrularımız sokakta kalır biz işe gidince. En ilkel, en doğal analık ilişkilerimizi bile kuramayız yavrularımızla. Ne emzirme odası, ne kreş, ne ana okulu. Biz sütümüzü çoğu zaman yere akıtırız, yavrumuz ise evde aç ağlar.

ORGÜTLENMELİYİZ, ORGÜTLENMELİ!

«Bir dünya kuralım geleceğe,
İnsanları dost
İnsanları kardeş
Sevgileri iç içe
Ne deniz-altısı atom yüklü
Ne tank paletleri insan ezmekte
Sev bütün insanları
İspanyolun çingenesinden
Afrikanın zencisine değin
Sevilmeye değer insanlık
Ana gibi...»

Süslü hanımların vizon kürklere harcadıkları bu para onların parababası kocalarının fabrikasında, çiftliğinde, maden ocağında, bürosunda çalışan onbinlerce işçi ve emekçinin sofrasından çalınmış, emeğinden soyulmuş doksan milyon liradır. Londra'nın lüks kürk mağazalarında harcanan bu doksan milyon lira Türkiye'den kaçırılmış, talan edilmiş dövizdir. Yabancı ellerinde, Almanya'larda en ağır, en pis işleri yapmaya mahkum edilen milyonlarca işçinin canı, kanı pahasına Türkiye'ye gelen dövizlerden doksan milyondur bu.

VIZONSUZ AMA SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA

Türkiye'li parababalarının karıları bir ayda Londra'dan doksan milyon liralık vizon kürk almışlar. Böyle yazıyor Avrupa gazeteleri.

Doksan milyon dile kolay. Doksan milyon, yani 1000 işsize iş açacak bir fabrika; doksan milyon, yani 50.000 işçinin aylığı olabilirdi. Ama olmadı, vizon kürk alındı süslü hanımlara.

Süslü hanımların vizon kürklere harcadıkları bu para onların parababası kocalarının fabrikasında, çiftliğinde, maden ocağında, bürosunda çalışan onbinlerce işçi ve emekçinin sofrasından çalınmış, emeğinden soyulmuş doksan milyon liradır. Londra'nın lüks kürk mağazalarında harcanan bu doksan milyon lira Türkiye'den kaçırılmış, talan edilmiş dövizdir. Yabancı ellerinde, Almanya'larda en ağır, en pis işleri yapmaya mahkum edilen milyonlarca işçinin canı, kanı pahasına Türkiye'ye gelen dövizlerden doksan milyondur bu. Hemde hangi ortamda, döviz yok diye ilaç gibi hayatı maddeleri bile getirtemezken, döviz

yok diye fabrika açamayıp yurt içinde 3 milyon insanımızı işsiz ve aç ko-yarken, 1 milyon insanımız yurdunda iş bulamadığı için el kapılarında sürünürken. Evet 3000 köyümüz okulsuz, köylerimiz yarısı yolsuz ve elektriksizken.

Türkiye'nin kadınları parlak, sıcak ve yumuşak vizon kürklere doksan milyon döviz harcıyor. Harcar elbet ülkemizdeki hürriyetçi demokrasi, hür teşebbüsün sömürü yapma hürriyetini garanti etmiştir. Oylesine garanti etmiştir ki «olmaz, olamaz böyle hürriyet» diyen işçi ve emekçiler hür demokratik rejimi tehlikeye sokmaktan zindana atılırlar. Atılırlar ama, gerçekler binbir yalanla saklanır. Doksan milyonluk vizon kürk alan süslü kadınların parababası kocalarından biri, üstelik onların piri geçenlerde şöyle demişti, hür teşebbüse sataşantılara sert cevap vermişti.

Bakın meğer neymiş; Bu holdingçi parababaları her kazandıkları 100 liranın 70 lirasını devlete vergi verirler-

miş. Geri kalan 30 lirayla da yemez içmez yeni fabrika yaparlarmış. Zor olmasına zor gerçekten. Hal böyle olunca, özel teşebbüse neden karşı olduğunu anlamak zormuş. Şu iki nokta bir açıklansa kolayca anlaşılacak herşey, anlaşılacakta yalnız şu doksan milyonluk vizon kürke nereden para bulduklarını bir söyleseler. İkincisi, madem tüm kârları vergi ve fabrikaya gidiyor, parababaları bu işten kazançlı çıkmıyorsa, biz, fabrikalar tüm halkın, devletin olsun dediğimizde niye kızıyorlar. Bir anlatsalar herşey daha iyi anlaşılacak. Anlaşılacak ama, verecek cevapları yok. Soygun, talan ve yalan. İşte parababalarının ve onların hürriyetçi düzeninin üç temeli.

Ve biz; bu düzende en alfabetiz, en bilinçsiz bırakılan emekçi kadınlar bile vizonların arkasında gizli gerçekleri açıkça görmeye başladıkça bu düzen temelden değişecek.

VIZONSUZ, AMA SÖMÜRÜSÜZ
BİR DÜNYA!...

dostlardan mektup

İlerici Kadınlar Derneğindeki sayın ablamam,

Geçenlerde beyim gazetenizi getirdi ve okuyup aydınlanmamı önerdi. Okudukça büyük bir sevinç ve heyecan duydum ve sizlere seslenmek, aydınlanmak istedim.

Ben, 1956 yılında Artvin'in bir köyünde doğdum. İki çocuk anasıyım. Dört yıldır İstanbul'dayız. Beyim DISK'e bağlı bir sendikanın üyesidir. Bu yüzden Komünist diye komşular bizi hoş karşılamıyor. Acaba aydın tarafa inanan, birlik olup yoksullukla savaşan kişiler Komünist mi olur? Neden gözünü açmaz bu zavallı kardeşlerimiz? Aybaşında kira ve borçlarını ödedikten sonra elinde 100 lira bile kalmayan, ağalar hergün haddinden fazla tüketirken besini az olan soğan ekmekle gününü geçiren, herkes elbiseyi seçerken çöpten topladığımız ayakkabıları giyen bizler, insanca yaşamak için savaşıp haklarımızı aramayalım mı?

Bizler köyde sabah 5'te tarlaya gider, yatsı ezanı okunurken döneriz. Su yoktur, yemek yoktur. Yarı geceye kadar yavan yemeğimizi hazırlarız. Ürünün iyi, tarlanın verimli olması için savaş yollarını bilenimiz yoktur, çalıştığımız havaya gider. Kooperatifleşemeyiz, sonra zenginler bize söz geçiremezler, aydınlanmamış halkımız doktordan utanır. Doğum kontrolü yoktur; bilgisiz kişilerin elinde nice genç yengelerimizin canına kıyılır.

Bütün çalışan - çalışmayan hanımlar, hakkımızı aramalıyız. Açın gözünüzü sevgili kardeşlerim! Bu dernek bize sesleniyor, bizim için kafasını yoruyor. Ona katılımla güçlenelim!

Acaba aydınlatıcı toplantılarınıza, şenliklerinize katılabilmeyim? Beyime, çocuklarıma ve memleketime nasıl yararlı olabilirim? Sizlere inanıyor ve beni de aranızda almanızı diliyorum. Saygılarımı sunarım Sayın analarım, geleceğin hızırları. S. Ö.

diye önerdi Bende Büyük sevinçle if yazmak için şu çirkin ve Anlar Beyim sendikada Hürcaı iş sendiki Komünist diye bizi komşularımız hoşk mi olur neden daha gözünü açm

Tüm İlerici kadınlara Selamlar.

Size kendimi tanıtayım.

Adım H. B. 22 yaşındayım. 3.5 yaşında bir oğlum var. Antalya pil fabrikasında işçiyim ve 16 aydır grevdeyiz. 96 bayan işçi ve 60 erkek işçi mevcuttur. Bir rastlantı oldu, derginizi okudum, çok beğendim. (Oku okut) sözcüğüne dayanarak bize de her ay 1, 2 tane yollarsanız şimdilik ücretsiz abone olmak istiyoruz.

Not: Grevimizi derginizde işlerseniz çok çok memnun olur, size istediğiniz konuları yazarız. Temsilci arkadaşlarla da yazışabilirsiniz.

ADRES: H. B. M.M.E. pil fabrikası ANTALYA

FAŞİZME İRKÇILIĞA SAVAŞA ve EŞİTSİZLİĞE KARŞI BİRLEŞELİM!

ULUSLARARASI DEMOKRATİK KADINLAR FEDERASYONU (UDKF) BÜROSU PORTEKİZ'İN BASKENTI LİZBON'DA YAPTIĞI TOPLANTIDA 1980'E KADAR YAPACAĞI ÇALIŞMALARINI SAPTADI. ULUSAL ÖRGÜTLERLE ÇALIŞMALARIN GELİŞTİRİLMESİ; ANA, EMEKÇİ VE VATANDAŞ OLARAK KADIN HAKLARININ KAZANILMASI, UYGULANMASI VE SAVUNULMASI; TÜM ÇOCUKLAR İÇİN İYİ YETİŞME VE ÖĞRENİM GÖRME HAKLARININ SAVUNULMASI; BARİŞ, SİLİHSİZLANMA, ULUSAL BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRATİK ÖZGÜRLÜKLERİN KAZANILMASI VE SAVUNULMASI İÇİN BÖLGESEL VE ULUSLARARASI SEMİNER, TOPLANTI VE KONFERANSLAR DÜZENLENMESİ, KAMPANYALAR AÇILMASI VE YAYINLAR YAPILMASI KARARLAŞTIRILDI. UDKF BÜROSU 8 MART 1977 YI, YANI DÜNYA KADINLAR GÜNÜNÜ, EŞİTLİK MÜCADELESİNDE BİRLİK VE DAYANIŞMA GÜNÜ HALİNE GETİRMEK İÇİN DE BİR ÇAĞRI YAYINLADI. AYRICA FİLİSTİN VE GÜNEY AFRİKA KADIN VE ÇOCUKLARIYLA DAYANIŞMA BİLDİRİLERİ DE YAYINLADI.

İNSANLAR BARIŞ İSTİYOR

İNSANLAR "İNSAN HAKLARI"NA SONSUZ SAYGI TALEP EDİYOR

MİLYONLARCA KADIN VE ERKEK ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİ UĞRUNA SAVAŞIM VERDİKLERİ İÇİN, ÇOCUKLARINA MUTLU BİR GELECEK VE İNSANCA YAŞAM İSTEDİKLERİ İÇİN EN VAHŞİ İŞKENCELERE UĞRUYOR VE İNSAN HAKLARININ İLKİ OLAN YAŞAMA HAKKI AYAKLAR ALTINA ALINIYOR. UDKF BÜROSU BU UĞURDA KAHRAMANCA SAVAŞAN ÜLKELE RİN HALKLARIYLA VE KADINLARIYLA DAYANIŞ-

İNSANLAR DAHA ADİL EKONOMİK İLİŞKİLER TALEP EDİYOR

SÖMÜRGEÇİ VE YENİ SÖMÜRGEÇİ POLİTİKALARI SONUCU GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİN DOĞAL KAYNAKLARINI SÖMÜREN, ONLARI EKONOMİK VE POLİTİK YÖNDEN EZEN EMPERYALİST ÜLKELE, BU ÜLKELERE HAKLARI OLAN SERVETİ GERİ VERMELİDİRLER. DÜNYA EKONOMİK İLİŞKİLERİ, KARŞILIKLI SAYGI, ÇIKAR VE İŞBİRLİĞİ İLKELE RİNE GÖRE DEĞİŞTİRİLMELİDİR. DÜNYA KADINLARININ DAYANIŞMASI, EŞİT EKONOMİK İLİŞKİLERE ULAŞILMASINA AYARDIM EDECEKTİR.

'POLİSTE İŞKENÇE YAPILDIĞINI ADLİ TIP DOĞRULADI

AVUKAT, İNCECİLER İÇKİNDİ İRİŞTÜRME İLMASINI İTİDİ

Komandolar İstanbul Cerrahpaşa Tip Fakültesini bastılar; Ankara, Ekişehir, Burdur ve Balıkesir'de saldırılarını sürdürdüler

MA İÇİNDE BULUNDUĞUNU BELİRTİYOR VE TÜM KADINLARA BU KONUDA ÇAĞRIDA BULUNUYOR.

SAYAŞIN ACISINI VE ÜZÜNTÜSÜNÜ EN İYİ KADINLAR ANLAR. UDKF BÜROSU, -NÜKLEER SİLAH YAPIMI VE KULLANILMASI- NIN YASAKLANMASI İÇİN -SİLAHLANMA YARIŞINA SON VERİLMESİ İÇİN -DEVLETLERARASI İLİŞKİLEDE BASKI YÖNTEMLERİNİN YASAKLANMASI İÇİN -DÜNYA SİLİHSİZLANMA KONFERANSININ BİRAN ÖNCE TOPLANMASI İÇİN ÇAĞRIDA BULUNUYOR.

UDKF BÜROSU GÜNEY AFRİKA KADIN VE ÇOCUKLARIYLA DAYANIŞMA BİLDİRİSİ YAYINLADI

UDKF BÜROSU TÜM DÜNYA KADINLARINI VE ÖRGÜTLERİNİ, TÜM İLERİCİ GÜÇLERİ, GÜNEY AFRİKA'DA İRKÇİ BEYAZ AZINLIK YÖNETİMİNE KARŞI MÜCADELE EDEN HALKI DESTEKLEMELERİ ÜZERE KENDİ ÜLKELE RİNDE BU REJİMİ PROTESTO ETMEYE ÇAĞIRIYOR. HALKININ MÜCADELESİNDE ÇOCUKLARIYLA BİRLİKTE EN ÖN SAFTA YER ALAN GÜNEY AFRİKA KADINLARINI YÜREKTEN SELAMLAR.

UDKF BÜROSU FİLİSTİN HALKI VE KADINLARIYLA DAYANIŞMA BİLDİRİSİ YAYINLADI

UDKF BÜROSU FİLİSTİN VE LÜBNAN HALKLARIYLA VE KADINLARIYLA DAYANIŞMANIN ÖNEMİNİ BELİRTİR. UDKF BÜROSU BARIŞ, DEMOKRASİ, BAĞIMSIZLIK VE İLERLEME GÜÇLERİNE -İSRAİL'İN İŞGAL ALTINDA BULUNAN ARAP TOPRAKLARINDAN ÇEKİLMESİ -FİLİSTİN HALKININ KENDİ BAĞIMSIZ DEVLETİNİ KURMA HAKKININ SAĞLANMASI -LÜBNAN SORUNUNUN DEMOKRATİK ÇÖZÜMÜNÜN SAĞLANMASI İÇİN MÜCADELE ÇAĞRISINDA BULUNUR.

"ZENCİ, BEYAZ, SARI, ESME R BİRLEŞEN ÖZGÜR OLUR KENDİLERİ KONUSALAR HALKLAR HEMEN DOST OLUR."

VE TÜRKİYE'DE İLERİCİ KADINLAR BARIŞ, DEMOKRASİ, ULUSAL BAĞIMSIZLIK, TOPLUMSAL İLERLEME VE MUTLU YARINLAR MÜCADELESİNDE, TÜM DÜNYA KADINLARIYLA ELELE DAYANIŞMALARINI SÜRDÜRÜYÖRLER.

örnek alacağımız kadınlar

ÇAĞDAŞ KADIN HAREKETİNİN ÖNCÜLERİNDEN

UDKF BAŞKANI

FREDA BROWN

Freda Brown özgür Angola'da kadınlarla bir arada 2 Mart, Angola Kadınlar Gününü ve 8 Mart Uluslararası Kadınlar Gününü kutladı. Angola'lı kadınlarla birlikte onların mutluluğunu ve coşkusunu paylaşıırken, onların besin, ilaç, konut gibi önemli gereksinimlerinin de üzerinde durdu ve bunları Uluslararası Kadınlar Federasyonuna bildirerek dayanışmayı sağladı. Freda Brown Angola'lı kadınlarla birlikte görülüyor.

Freda Brown tüm Kıbrıs'lı Kadınlar Federasyonunun konuğu olarak bu yaz Kıbrıs'ı ziyaret etti. Kıbrıs'ta kadın ve çocukların sorunları ile yakından ilgilenerek onlara yardımcı olmaya çalıştı. Bağımsız Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulması ve Kıbrıs'ta sürekli barışın sağlanması için, Kıbrıs halkının isteğini uluslararası örgütlere ulaştırma görevini üstlendi.

Freda Brown gezisi sırasında Kıbrıs'lı kadın ve çocuklarla birlikte görülüyor.

Yiğit bir Avustralyalı kadın olan Freda Brown yaşamının büyük bir kısmını insanların mutluluğu ve gelişmesi için harcamıştır. Her eyleminde bütün dünya çocukları ve kadınlarının ezilmemesi ve sömürülmemesi için bıkmadan ve usanmadan bir savaşım görülür. U.D.K.F. (Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu) nun kurucularından olan Freda Brown, 1975 yılında UDKF'nun başkanlığına getirilmiş ve 1975 Uluslararası Kadınlar Yılı'nın başarılı bir şekilde gelişmesinde ve dünya insanlarına kazanımlar getirmesinde büyük katkıları olmuştur.

Freda Brown ve UDKF'nun bütün üyelerinin çalışmaları ile 1975 Uluslararası Kadınlar Yılında, kadın hareketinin doğru değerlendirilmesi yapılmış, kadın erkek eşitliği alanında yeni adımlar atılmıştır. Dünya kadınları ile yakın ilişki ve dayanışmaya da inanan Freda Brown, sorunları olan toplumların kadın ve çocuklarını ziyaret etmek, onların her türlü güçlükleri ile yakından ilgilenerek onlara yardımcı olmak için bütün olanaklarını kullanmıştır. Son 1 yıl içinde Freda Brown, Angola, Kıbrıs, Hindistan, İrlanda, İspanya, Lübnan ve Filistin'e giderek kadınları kendi ülkelerinde tanımış ve onların barış, özgürlük ve demokrasi mücadelesine güç katmıştır.

kitaplığımızdan

yeni bir kitap

TOPLUM VE KADININ KURTULUŞU

Kadın hakları konusu, çeşitli toplumların gündeminde olan bir sorundur. Bu sorunun değerlendirilmesi sosyalist ülkelerde, gelişmiş kapitalist ülkelerde ve az gelişmiş ülkelerde farklı düzeylerde yapılmaktadır.

Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki kadın sorununu geniş çerçevesi içinde ele alıp inceleyen bu eserin yazarı Madeleine Vincent Fransa'nın ünlü bir kadın devrimcisidir.

Kitabın birinci bölümünde Vincent, kadının toplumda ve günlük hayat içinde çileli yaşamını incelemekte; işte, ailede ve toplumda kadınların karşılaştıkları güçlüklerin ve eşitsizliklerin kaynağının adaletsiz bir toplum düzeninde olduğunu belirtmektedir.

İkinci bölümde yazar, kadının çalışma dünyası içindeki yerini belirtirken şöyle demektedir :

«Kadınların erkeklerden daha dü-

şük ücret almalarının, erkeklere oranla daha çok işsiz kalmalarının nedeni kader değildir. Kadınların yaşamını, daha insancıl düzeyde, daha insancıl çalışma koşullarında ve sürelerinde işletildiklerinde daha güzel hale getirebilecek toplumsal donatımların bulunmaması da bir kader değildir. Bütün bunların nedeni, büyük kapitalist şirketlerin tam egemenliğidir, bu şirketlerin büyük kârlar vurmaları için elinden gelen her şeyi yapan iktidarın politikasıdır.»

Üçüncü bölümde ise, kapitalist toplumda kadınların karşılaşmakta oldukları sorunların, sosyalist ülkelerde daha şimdiden bir çözüme kavuşmakta olduğuna işaret edilmektedir.

Bu eserle M. Vincent, kadın sorununu günümüz dünyasından örneklerle dayanarak çeşitli yanlarıyla gözler önüne sermektedir.

SÖMÜRÜ DÜZENİNİN TELEVİZYONU YALAN SÖYLÜYOR!

«Bizimle ilgili şeyler anlatmıyorlar. Türk filmleri çok romantik, olmayacak şeyler oluyor bu filmlerde. Bir iyi, bir de kötü var. İyi olan fakir ama sonunda şanslı açılıyor. Kötü olan cezasını buluyor muhakkak. Oysa gerçek hayatta böyle mi? Fakirler daima ezilmekte, zenginler de sefalalarını sürmekte. Kimsenin kötülüğünden dolayı cezalandığı da yok.» diyor 5 yıllık memure SALİHA ATAŞ. TRT Televizyonu hakkında.

2 çocuk anası, ev kadını Leyla ŞANLI da : «Zenginlerin lüks yaşamları gösteriliyor. Reklamlarla da imrendiriyorlar insanları. Ama biz rüyamızda bile göremiyoruz bu lüksü» diyor.

Bir kız öğrenci : «Bugünkü yayınlar insanları geliştirmek, eğitmek şöyle dursun, geriletip, uyutup, yozlaştırıyor. Örneğin kadın programlarında kadınları ilgilendirir diye ele aldıkları konular şunlar: Şişmanlamamak için ne yapmalı? Saç bakımı, cilt güzelliği, moda, makyaj. Bu konular kadınların büyük bir kesimini ilgilendirmiyor. Çalışan milyonlarca kadının kreş, yuva derdi, doğum izni gibi bir sürü sorunu olduğu halde televizyonumuzda bu konularda hiç ses yok...» diyor.

MITİ İLE ÇAMAŞIRLARINIZ YUMUŞAK OLUR, VUCUDUNUZU ACITMAZ!

— O başka kadınlara benzemez. Çiçeklerin cildine sahiptir. Çünkü SIRASEPKEN kullanır.

— Baldız çamaşırları giyen erkekle evlenmek büyük şanstır.

— Kele Kodur seramikleri olmayan ev açacak erkekle evlenmem.

İşte bütün bu saçmalıklar, şarkı türküsü, saatlerce süren futbol gösterileri arasına sokuşturularak bize sunulan mesajlar. Şunu al, bunu giy, şundan ye! Taksidi bile bitmeden bozulan bir yığın araç en sağlamı diye her gece defalarca tekrarlanarak, kitleleri tüketime çağırıyor. Gazeteler, bankalar, otomobil, konut, ikramiye dağıtacaklarını ilan ederek günün birinde zengin olma hayaliyle yaşıyorlar bizi.

Kadınlar filmlerle de aşağılanıyor. Sadece aşık olan, sessiz, ürkek, erkeğin kölesi tipler kadın cinsinin temsilcileri olarak yer alıyor tüm filmlerde. İşçi kızın sendikal mücadelesi değil, olur olmaz aşklarıdır konu her zaman. Parasını yitiren patron, şerefim, namusum mahvoldu diyerek kendini öldürüyor. Bu arada parası olmayanın şerefi, namusu olmadığı fikri de aşılansız oluyor. Yabancı filmlerde ise insana huzursuzluk, güvensizlik, korku

duyguları vermektense öte bir işe yaramayan bir dizinin polisiye yer alıyor. Arkadan beslenme uzmanı geliyor ekrana. Hangi yiyecekleri ne kadar yememiz gerektiğini anlatıyor. Meğer tüm mesele bizlerin beslenmeyi bilmememizde yatıyormuş. Sizin anlayacağınız aç kalmamız, besinsizlikten hastalanmamız parasızlıktan değil, bizim cahilliğimizden ileri geliyormuş.

Sosyalist ülkelerin tarihsel gelişimini anlatan sözümona belgesel filmler yalan dolu yorumlarla çarpıtılıyor. Rüzgâr bile beğenmiyormuş bu ülkelerin düzenini! Böyle saçma yaklaşımlarla, demir - perde gerisi gibi sözcüklerle iyi komşuluk ilkeleri bile çiğneniyor.

Sonuç olarak, parabolalarının denetimindeki radyo, televizyon gibi kitle haberleşme araçları halkı eğitmek, sorunlarına sahip çıkmalarını sağlamak için değil, tam tersine her birimizi uyutmak, soymak, birer tutsak durumuna getirmek için kullanılıyor.

Buna karşın, kadınlar olarak bizlerin TV'den istediklerimiz şunlardır :

- Reklam programları kaldırılmalıdır.
- Devletin televizyonunda, kadınların süs ve seks sembolü olarak gösterilmesi ve aşağılanması engellenmelidir.
- Çalışan kadınların sorunlarını ve çözümlerini ele alan programlara yer verilmelidir.
- Çocuklarımıza, şiddet - korku - bezginlik ve düşmanlık duygusu yerine, barış, dostluk ve kardeşlik duygularını aşılayan eğitim programları yer almalıdır.
- Halklar arasında savaş kışkırtıcılığı yaratan yayınlar değil, barış ve dostluğu güçlendiren programlar gösterilmelidir.
- Gençlerimize eğitim adı altında çağdışı düşüncelerin aşılanmasına son verilmelidir.
- Yoz eğlence ve kültür programları yerine, ulusal kültürümüze dönük programlar yayınlanmalıdır.
- TV, gerici ideolojilerin propagandasını yapan bir araç olmaktan kurtarılmalıdır.

MANDI HİKMETLERİNİ ÇİĞNEYEN MUTLU OLMUŞ!

— FAKO yünleri sizi ağ gibi sarar.

KÖLELİK DÜZENİNİN KURBANLARI: EV HİZMET İŞÇİLERİ

Temizlik yapmak için gittiği evde

Cam silerken onuncu kattan düşerek öldü

Pakize Dal(18) isimli genç kız, temizlik için gittiği bir evde cam silerken aşağıya düşmüş ve ölmüştür. Annesi Hatice ile birlikte temizliğe gittikleri Gayrettepe Yıldız Posta Caddesinde

ki Esengül apartmanının 49 numaralı dairelerinde cam silerken aşağıya düşen Pakize Dal parçalanarak ölmüştür.

"El kapılarında çalışarak öldü"

Gerçekten de dayanılır gibi değil eve işe giden kadınların durumları. Bu kadınlar temizliğe gittikleri evde hemen hemen her işi yaparlar. İş kanunu kapsamına alınmadıkları için sigortalı olamazlar. Hastalanırlar, paraları varsa görürler doktor yüzü, yoksa hem işlerinden hem de canlarından olurlar. Daha az ücretle çalışanı bulduğunda kapı önüne kor evin hanımı. Haklarını arayacak sendikaları da yok.

Fatmakadın belini doğrulttu ve alından akan terleri sildi. Beli tutmaz gibiydi, kolları ağrıyordu. Kolay değil, koskoca bir daireyi temizlemişti sabahtan bu yana. Süpürmek, toz almak, yıkamak, ütü, cam silmek... Cam silmek aklına gelince yüreği cız etti. Daha geçen gün 18 yaşında bir genç kız cam silerken onuncu kattan düşmüştü. Ölmüştü tabii. Onuncu kattan düşer de sağ kalırmıydı? Kendi temizlediği daireler arasında da böyle yüksek olanları vardı. İçti gitti. Zorlu ev işi, hem de çok zor... Hele el kapılarında sabahtan akşama dek ev işi yapmak... Dayanılır gibi değil..

Gerçekten de dayanılır gibi değil eve, işe giden kadınların durumları. Bu kadınlar temizliğe gittikleri evde hemen hemen her işi yaparlar. İş kanunu kapsamına alınmadıkları için sigortalı olamazlar. Hastalanırlar, paraları varsa görürler doktor yüzü, yoksa hem işlerinden hem de canlarından olurlar. Daha az ücretle çalışanı bulduğunda kapı önüne kor evin hanımı. Haklarını arayacak sendikaları da yok.

En iyisi kendi ağızlarından dinlemek dertlerini :

«İsmim Meryem. Dört çocuğum var. 42 yaşındayım. Kocam mahallelerde seyyar manavlık yapıyor. Oğlumun okul masrafını ve evimin kira gibi ihtiyaçlarını karşılamak için iki apartmanın hafta-

da bir temizliğine gidiyorum. Ayda 270 lira alıyorum. Eğer evlerde yapılacak işler varsa, sabahtan akşama kadar çamaşır ya da evin temizliğini, bazen ikisini de yapıyorum. Karşılığında 70 - 80 lira alıyorum. İş güvenliğim olmadığından, ayrıca çalışmak zorunda olduğumdan her denileni yapıyorum. Herkesin hakkını aradığı bir yer var, bizimle ilgilenen yer yok mu?»

Evet. Bizimle ilgilenen yer yok mu diyor Meryem kadın. Tüm yurttaşların olduğu gibi, ev hizmet işçilerinin sosyal güvenliğinin sağlanması da devletin görevidir. Nitekim, tarım işçilerinin sosyal sigortalar kapsamına alınmasıyla ilgili bir yasa tasarısında ek olarak ev hizmet işçileriyle ilgili bir madde var. Fakat bu madde yalnızca hizmet akdiyle, yani bir anlaşmaya bağlı olarak ve ücret karşılığında çalışanları söz konusu ediyor. Oysa, yasa tasarısının, hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm ev hizmet işçilerini kapsamaması gerekirdi. Ayrıca, bu işçilerin sorunlarının çözümü özel çaba gerektiren bir sorun.

Ev hizmet işçilerinin bu doğal hakları onlara bir armağan gibi sunulmaz Yasa tasarısı istenildiği gibi çıksa bile, işverenler bunu uygulamak istemezler. Ev hizmet işçisi kadınların bu haklarını almak için örgütlenmeleri, mücadelelerini tüm emekçilerin mücadelesiyle birleştirmeleri gerekir.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DISK'in 10. Kuruluş Yıldönümü, 13 Şubat 1977 Pazar günü, Spor ve Sergi Sarayında muhteşem bir törenle kutlanmıştır. Dünya Sendikalar Federasyonu ile kardeş sendikalar temsilcilerinin konuk olarak katıldıkları yıldönümü toplantısında, Türkiye İşçi Sınıfının ve DISK'in tarihi anlatılmış ve 1 Mayıs 1976'da çekilen bir film gösterilmiştir.

79 SANIKLI DAVA DÜŞTÜ

Derneğimiz geçici yönetim kurulu üyeleri ve İstanbul'daki diğer demokratik örgütlerin yöneticileri hakkında İstanbul Ağır Ceza Mahkemesinde bir dava açılmıştır. 8.Şubat.1977'deki ilk duruşmada avukatlar bu davanın insan haklarına ve yasalara aykırı olarak açıldığını, bu nedenle geri çevrilmesini, ayrıca davanın zaman aşımına uğradığını için düşmesi gerektiğini söylemişlerdir. Avukatların itirazlarını kabul eden mahkeme, davanın düşmesine karar vermiştir.

MTÖ KADINLAR KOLU ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR

Münih Türk Toplumcular Ocağı Kadınlar Kolu, çalışmalarını yeniden düzenleyerek Münih'te ilerici bir kadın örgütü kurmayı amaçlayan bir çalışma programı hazırladı. Bunlar arasında eğitim çalışmaları da var. Ayrıca Avrupa Türkiye'li Kadınlar Federasyonunun ve derneğimizin yayın organlarını da çevresinde tanıtıyor. Arkadaşlarımıza çalışmalarında başarılar dileriz.

DERNEĞİMİZDEN HABERLER

Derneğimiz 8.Mart.1977 Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla bir kutlama haftası düzenlemiştir. Kutlama Haftasının Programı şöyledir :

- 8.Mart saat 20.00'de Spor ve Sergi Sarayında kutlama gecesi
- 9.Mart saat 18.00'de Tepebaşı Karikatürcüler Derneğinin Müzesinde Karikatür Sergisinin açılması
- 11.Mart saat 16.30 - 20.00 Harbiye Şehir Tiyatrosunda Demokrasi, Bağımsızlık ve Barış mücadelesinde Uluslararası kadın hareketinin rolü, yeri, önemi konulu açık oturum.
- 12.Mart saat 12.00'de Birlik Sahnesinde film gösterisi.

5 - 6 Şubat günleri Ankara'da Merkez Yönetim Kurulu ile Şube Yönetim Kurullarının ortak toplantısı yapılmıştır. Toplantıda can güvenliği, örgütlenme ve ev hizmet işlerinin sorunları tartışılmış, şubeler arasında bilgi ve deney alışverişi yapılmıştır.

Bilindiği gibi derneğimiz tarafından bütçede savunma giderlerinin yüzde on azaltılması için bir imza kampanyası başlatılmıştır. Toplanan 5000'e yakın imza, bütçe görüşmelerinin başlamasından bir gün önce Ankara Şubemiz eliyle Millet Meclisine ulaştırılmıştır.

Başyazıdan Devam

gelmiyor. Zorlaşan ve tehlikeye düşen soygun ve talanlarını sürdürmek için DGM gibi baskı yasalarıyla, Sıkıyönetimlerle, kanla ve cinayetlerle emekçileri sindirmeye, örgütlerini kapatmaya çalışıyorlar. Yasaları çiğniyor, var olan haklarımızı elimizden almak istiyorlar.

Ama emekçi halkımız bu faşist girişimlere karşı çıkıyor. Faşizme Geçit Yok diyor. Ama parabalaları da durmuyor. Silaha sarılıyor, daha çok kan döküyor, sağa sola bomba koydurtuyor. Can güvenliğini, okuma özgürlüğünü kaldırıyor. Bekliyor ki, Analar, Babalar, Gençler, İşçiler, Emekçiler pes etsin. Yani Halkımız - Kadınlarımız faşizme geçit

versin, boyun eğsin.

Oysa yanılıyorlar, emekçi halkımız onların beklediği ve istediği gibi pes etmeyecek, faşizme geçit vermiyecektir. Vermemelidir. Çünkü gelirken bu kadar eli kanlı olan faşizm, geldiğinde de ancak ve zülümle başta kalacaktır. Bugün doymayan karımız, yarın lokma yüzü göremiyecektir.

FAŞİZME NASIL GEÇİT VERİLMEZ?

Görevimiz bütün bu zorbalık ve oyunlara karşın parabalalarının heveslerini boş çıkarmaktır. Bunun için önce ailemizden başlayarak, işyerimizde, mahallemizde, her yerde, herkese faşizmin bu kanlı ve talancı içyüzünü

EMEKÇİLER GRİPTEN KORUNMA KOŞULLARINI SAĞLIYABİLİYOR MUSUNUZ

Kış aylarında sıklıkla görülen ve gerekli önem verilmiyen hastalıklardan biri soğuk algınlığıdır. Özellikle beslenme yetersizliği gösteren ve iyi korunmayan çocuklarda ve erişkinlerde görülür. Bulaşması solunum yolu ile, aksırık, öksüren insanların yanında veya aynı bardağı, kaşığı kullanmakla olur. Belirtileri ateş, titreme, bitkinlik, baş dönmesi, ishal ve kusma şeklindedir. Bazen baş ağrısı, burun, boğaz, bademcik kızarması, göz ve burunda akıntı, ses kısıklığı şeklinde başlar. Sonra hastayı 3 gün ile 1 hafta yatakta tutacak şekilde gelişir.

YAN ETKİLERİ

Soğuk algınlığı zararlı bir hastalık olarak bilinmemekle birlikte hastalanan kişi iyi korunup beslenmediğinde, akciğer hastalıkları, zatürrie, iç ve orta kulak iltihapları, sinüzit, böbrek hastalıklarına dönüşebilir. Yeterli önlemler alınmadığı için ömür boyu soğuk algınlığının yan etkilerini taşıyan insanlar vardır.

SOĞUK ALGINLIĞINA YAKALANMAMAK İÇİN NELER YAPMALIYIZ?

1. Kış aylarında mümkün olduğu kadar çok sebze ve meyva yiyerek bedenimize gerekli vitaminleri almamız.
2. Sıcaktan soğuğa çıkarken iyi giyinmeli, işyeri ve evimizin iyi ısıtılmasını sağlamalıyız.
3. Hasta yakınlarımıza çok yaklaşmamalı, yaklaştığımızda ağız ve burnumuzu mendille kapatmalıyız. Ayrıca evlerinde hastaları olanlar, soğuk algınlığını geçiren kendileri imiş gibi ilaç ve besinlerle korunmağa çalışmalıdır.

SOĞUK ALGINLIĞINA YAKALANDIKTAN SONRA AŞAĞIDAKİ ÖNLEMLER ALINMALIDIR :

1. Hastalanan kişi işyerinden veya okulundan rapor alarak kesin yatak istirahati uygulamalıdır, çünkü hasta kişi hem kendisine hem çevresine zararlı olacaktır.
2. Mümkün olduğu kadar erken bir doktora görünmeli ve doktorun dediğini kesinlikle uygulamalıdır. Kendi başına ilaç almamalıdır.
3. Beslenmesine dikkat etmeli, bol sebze ve meyva yemeli, limonata, portakal suyu içmelidir.

TEDAVİ :

Soğuk algınlığının kesin ve belirgin bir tedavisi yoktur. Ancak istirahat ve iyi beslenme ile bu hastalıktan daha çabuk kurtulmak mümkündür. Ayrıca doktorun önerileri ile ağrı kesici, ateş düşürücü ilaçlar ve vitaminler alınabilir. Grip aşısı diye bilinen koruyucu aşılardan uzun süre yararlı ve etkin olmadıkları saptanmıştır.

SOĞUK ALGINLIĞINDAN KORUNMA KOŞULLARINI KAÇ KİŞİ SAĞLIYABİLMEKTEDİR?

Yukarıda saydıklarımızdan da görüldüğü gibi, soğuk algınlığı, iyi beslenmeyi, doktora görünerek yeterli ilaç ve vitaminleri almayı, konut ve iş yerlerinin iyi ısıtılmasını, hastalandığında dinlenmeyi gerektiren ve ancak bu koşullarda kolaylıkla düzelen bir hastalıktır.

Oysa bugün besin ve ilaçların pahalılığı, doktor vizite ücretlerinin ve ev kiralalarının yüksekliği, konutlarımızı ısıtma güçlükleri varken bu korunma koşullarını kaç kişi sağliyabilmektedir?

FAŞİSTLER SAVULUN ANALAR GELİYOR

İKD ilerici kadınlar derneği
evlat acısına son yürüyüşüne katıl

Derneğimiz kadınları, 26 Şubat'ta yapılan «EVLAT ACISINA SON» yürüyüşüne çağırarak bir afişleme yapmıştır.

Geçtiğimiz ay içinde derneğimiz üç haber ajansı yayınladı. Bunlardan birisinde, ülkemizde işlenen siyasi cinayetlerle, baskı ve terörlerle sikiyönetime ortam hazırlanmak istendiği anlatılmış ve bu duruma son verilmesi için :

- İlkü Ocaklarının kapatılması,
- Güvenlik kuvvetlerinin tarafsızlığının sağlanması,
- Faşist canilerden hesap sorulması,
- Devletin kilit mevkilerinin faşistlerden temizlenmesi önerilmiştir.

Diğer haber ajansında ise bozguncu grupların olay çıkarttığı miting dolayısıyla TOB-DER, TÜM-DER ve TÜTED'in kapatılması kınanmıştır.

Üçüncü haber ajansında, faşizmin evlatlarımızın ölülerine basarak tırmandığı anlatılmış ve tüm kadınlar, analar can güvenliği için 26.Şubat.1977 günü düzenlenen EVLAT ACISINA SON YÜRÜYÜŞÜNE çağırılmıştır.

şubelerimizden

KARTAL ŞUBEMİZDEN

Beykoz bölgesindeki Paşabahçe'deki seminerlerimiz bölge halkı tarafından büyük ilgi ve saygıyla karşılandı. İşçi - emekçi kızları bundan böyle toplumsal mücadelelerine IKD üyeleri olarak katılacaklar. Bölgede koro çalışmalarına başlandı ve okuma - yazma kursu açılması için emekçi kadınlardan istek geliyor.

FATİH ŞUBEMİZDEN

Şubemizin yoğun örgütlenme çalışmaları sonunda Zeytinburnu, Gaziosmanpaşa, Eyüp ve Sağmalcılar bölgelerinde okuma - yazma kurslarına başlanmıştır. Önümüzdeki ay içinde bu dört bölgede birer temsilcilik lokali açılması için çalışmalar sürdürülüyor.

Maden - İş Sendikasının Altılar İşyerinde sürdürdüğü grevin birinci yıldönümünü kutlama toplantısına katılan arkadaşlarımıza grevci işçiler: «365 gün değil, 365 yıl da olsa yılmayacağız» diyorlar. Kadınıyla, erkeğiyle inanç ve kararlılıkla mücadele eden yiğit PDK işçilerine başarılar dileriz.

İLERİCI KADINLAR DERNEĞİ ADINA SAHİBİ : BERİA ONGER • YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : DORA KÜÇÜKYALÇIN • YAZIŞMA ADRESİ : FEVZİPAŞA CAD. 53/4 FATİH - İSTANBUL • GENEL MERKEZ ADRESİ : GÜMÜŞSUYU, METE CAD. 26/2 TAKSİM - İSTANBUL • FİYATI : 200 KURUŞ • YURT DIŞI ABONE : 50 TL. • YURT İÇİ ABONE : 24 TL. BAŞKI: ÖZAKIN 4.3.1977